

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	3 fillér (4 kr.)
Videkre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Hétfő, február 8.

A kardcsörtetők.

Kolozsvár, febr. 8.

Lichtenstein herceg, odaát abban a boldog Ausztriában, amelynek egyéb baja nincsen, mint hogy folyton a magyar dolgokkal foglalkozzon, a jó Lichtenstein herceg hol osztrák, hol morva, hol cseh, mindegyik fejedelmi, föltétlenül nagybirtokos, legutóbb pedig mérges ur, a ki kimondta Florisdorfban, hogy ki kell huzni a kardot. Akar csak negyvennyolcban, ki kell rántani hüvelyéből az osztrák kardot és szétvágni vele a magyar gordiusi csomót. Amit nem bírtak elintézni szóval a sima diplomata, löjjék szét ágyuval vitéz generálisok.

No, idáig eljutott elmés fejtegetéseiben a hol osztrák, hol morva herceg a szép Florisdorfban, a hol annyi heurigt fogyasztanak el a jó bécsi, hogy most étvágyat kapnak Magyarországra elfogyasztására is. És a jó herceg és a jó bécsi most diadalmasan néznek körül: Magyarországra bizonyára nagyon meg lesz ijedve. No, azt nem éppen tesszük. Csak az okos észtlő való elragaszkodás mondhat olyan beszédet, mint ez a herceg. A politikai helyzet, akár Európában, akár az egész világban, ma olyan, hogy a talán a délafrikai herrorók sincsenek reménytelenebb helyzetben, mint Ausztria lenne, ha ma csörgési szándékai volna azzal a híres karddal, „amelyet egykor ősapánk viselt.” Bizonyára meg is fogják érte egy illetékes törökkel való törőlni a Lichtenstein ur fejét s megkérdezik tőle, hogy ha a közös hadsereg egyik felével háborút akarna üzeni a közöshadsereg másik felének, hát ez bolond dolog volna, de bolond ember megtehetné valahogy — hanem hát mit csinálna a közös állandóságok egyik felével, meg a másik felével?

Igazán, az osztrák politikában szereplő egyének értelmi és áttekinthetőségi nívóját jellemzi csak az, hogy ilyesmiket beszélhet egy ember, aki ráadásul még politikus is herceg. Aki nem lát tovább az orra hegyénél, nem látja a németeket, akik Hohenzollern alatt szeretnének lenni, a cseheket, akik maguk szeretnének maradni, a tiroli olaszokat, kik szeretnének elköszönni s a balkáni események által lázba ejtett megszállott tartományokat, akik még a Lichtenstein urukról sem akarnak tudni semmit.

Azután a hadsereg kérdése... Most jelent meg, nem is Magyarországon, hanem Bécsben egy statisztikai kimutatás a hadsereg nyelvééről, az ezredekben való elhelyezkedések szerint. Szerzője, bizonyos Hickmann tanár, osztrák ember, ennélfogva kedvező arányban szerepelteti benne a német nyelvet. Bár adatai hitelesek a nyelv tekintetében, de érzélem és haza szempontjából keveset érnek. Ő egyformán „deutsch”-nek veszi a délmagyarországi svábságot, a „wir san Schaben, wir san aber halt ungarische Schaben”-okat, a székesi hazafias németiséget, a tudatunkat s ennek dacára a gyalogság 102 ezredében csak 26 százalék németet bír kimutatni s az egész Ausztria területén csak hat olyan ezredet, amely tisztán német legénységből áll. S ebből s egy Csehország északi részéből való, ahol a Los von Oesterreich jelszavával választanak követeket.

Ez a statisztika tíz nyelvet említ a hadseregben (az 5%-on alóliak nem számítanak). Így a-b-c-ben: cseh, német, olasz, magyar, lengyel, román, ruthén, tót, szlovén, szerb-horvát — no, ez elég kavardás. Szerinte öt tiszta magyar ezred van, olyan pedig, amelyeknek legalább fele magyar: huszonegy. S csak tizenkilenc olyan, amely-

nek legalább feleresze német. A lovasságnál, még az ő számítása szerint is, minden 100 emberből 33 a magyar s csak 19 a német. A szekereszetnél 100 ember közül 27 a magyar, 19 a német. A tengerészetenél egyikünk sem sokat számít, ott 100 emberből 7 a magyar, 10 a német, 27 az olasz s 46 a horvát. Bizony kavart állapot ez s ha e színes táblákon végig tekintünk, azt látjuk, hogy Ausztria gyalogságában a szlávok dominálnak, Laibach felé a szlovén, a dalmát partokon a horvát, északon a cseh, a lengyel és a ruthén: 29 ezredben alkotják a túlnyomó többséget. S a Tirolban, a „hü” Tirolban lévő négy császárhadvezérenél is csak egy bírják fenntartani a német többséget, hogy nem kerületi beosztást csinálnak, hanem olaszt és németet egyformán osztanak. Még így is minden ezredben 100 ember közül csak 60 a német, negyven az olasz, ami azt jelenti, hogy területiális beosztás szerint a Trentino körül való sorozás egy tiszta olasz ezredet produkálna.

Ezt a sokatmondó statisztikát német csinálta, elolvashatná azért is a Lichtenstein herceg ur. Megláthatná, hogy másként alakul a világ a »végeken«, mint Florisdorfban. A Lager, igen a Lager az még meg van, de már nem fekszik benn az »Oesterreich«, a miről Radetzky felé szállt az ének annak idején. Ennélfogva az illetékes törököt majd jó szívvel el is fogadhatja a herceg ur.

= A csikszeredei mandátum.

Mint illetékes helyről értesítenek ifj. Ugron Gábor nem fogadta el a csikszeredei függetlenségi párt által felajánlott képviselői jelöltséget. A csikszeredei függetlenségi párt így más jelölt után néz, mert biztos reménye van a győzelemre. Ifj. Ugron Gábor hír szerint a jelöltséget azért utasította vissza, mert a csikszeredei párt többsége azt kívánta tőle, hogy megválassza magát a Kossuth-pártba lépjen be. Erre azonban nem kapott engedélyt a papától s így kénytelen volt visszavonulni. Csikszeredei különben e hó 22-ére tűzték ki a választást. A kormány párt jelöltje Egyed Árhur.

Boeckay esztendeje.

1604—1904.

Kolozsvár, febr. 8.

A jelen évvel Kossuth és Rákóczi esztendeje után a Boeckay Istváné következett el....

...Három csillag a magyar égen. Mindhárom oly vakító fényvel tündökölt, ragyog s tűzi maga körül a sötétséget. Hatalmas egyénisége egész súlyával lépett föl mindenik a saját korában, a vesztélyezett magyar szabadság és függetlenség védelmére s még most is, midőn már rég porló halottak, még most is úgy látom, hogy villogó kardjuk meg-megsuhban a levegőben, izzó félelmére a bécsi szentekedőnek.

Ilyen volt Kossuth, ilyen Rákóczi, de ilyen volt Boeckay is. Ugyanazon dicső elveknek zászlóvivője, mint am azok. Szabadságarcuk hosszú sorozatának megkezdője, legelső bajvivője....

...A Habsburg-uralom — mely a mohácsi vész után magyar főurak segélyével nyakunkra ült — még be sem fészkelte magát jóformán a magyar trónba s rideg csontujait már is kinyújtá alkotmányunk és szabadságunk diszlo virága után. E csontkezek pedig bárholra nyuljanak — fagyot, árulást és enyészetet hoznak, miként a téinek zord szele.

A minta szakasztott mása volt annak, mely a többi Habsburg-országokban annyira bevált s mely nálunk később is annyiszor vételett használatba.

Idegen katonák, német, polyák és cseh hordák seregét zúdítá fejünkre s táplálták őket saját zsirunkból.

E derék hadiak aztán halásák is voltak irányunkban.

Szerte barangoltak a hazában s a hol eljártak: ott fő se tört. Utjukat letarolt mezők, gögősködő szeszélyeiknek nem engedelmekedő felégetett fák, erőszakosan feldúlt családi tűzhelyek jelölték s anyjuktól megfosztott árva sírja hangzóak utánuk.

Nyelve, érzelme, szíve és lelke emez hőiesen annyiszor megfutamodott dicső

hadseregnek — idegen vala, épen mint gazdájáé!

Elmondhatta a magyar akkor a hadsereg, mit Leár király leányának utálattal odakiáltott:

— Onnan terjed a bűz és enyészet. Igen, a föld nyögött lábuk alatt, a levegő fekete volt miattuk.

De nemcsak a hadsereg utján folyt az átkos munka, a sorvasztó művelet.

A hivatalok is izgenekkel tömtek meg s már a k o r valami Bécsben székelő »központi kamra« föllállításán törte fejét az udvari lakájhad.

Igy aztán nem lehet csodálni, ha már I. Ferdinánd előtt az országgyűlések szakadatlan panaszok, haragos kitörések színhelye vala, a minthogy nem lehet csodálni ma sem, ha a parlamenti küzdelmek homlokterében mindig a közjogi viták állanak.

Igy aztán érthető, ha a nemzet elégedetlenkedett, zúgolódott s ha leste, várta a kürtök harsanását, a zászló kibontását.

A perc nemskára megérkezett.

Föllélt egy férfi, ki egy ideig hü tanácsadója meghitt embere vala a királynak s aki aulikus érzelmei miatt Erdélyből még száműzetett is. E férfi az udvari környezetben élve, bepillantott a királyi palota hangfogó neheztől függőneinek redői mögé; bepillantott a titkos műhelybe, az ördög konyhának misztikus sötétjébe. Látott és hallott sok mindent s szíve megtelt aggodalmakkal és keserűséggel.

Ott hagyta az udvart, a hidegen csillogó fényt s kezébe vette a kis harsonát.

Fújta, fújta. Hívta nemzetét harcba, küzdelembe, az ármány, az erőszak ellen, szép magyar hazáknak, ősi jogainak szent védelmére.

Tárogató hangja elzúgott szerteszét; fölverte a hegyek lakóit, a puszták fiait, Boeckay István zászló alá seregelve, ment a nemzet a harcok tűzébe.

Az időn lesz 300 éve mindennek.

Ez volt legelső szabadságharcunk a beulvasztó Habsburg politika ellen; ez volt legelső s dicsőségesben is talán a legképrátörőbb, s sikerében is a gazdagabb függetlenségi küzdelemünk.

Illő, hogy megemlékezzünk eme fényes harcokról s lelkeinket megfűszerezve ama korának szent ihletében, fanatikus lelkesedésének perzselő tüztengerében: erőt és kitartást merítsünk azon küzdelemhez, melyet már Boeckay megkezdett, de a melyet ma is szakadatlanul vívnia kell a magyar nemzetnek.

Nagyszabású ünnepségek színhelye lesz hát ez évben is az ország.

Járjon elől jó példával s gyújtsa föl a hála és kegyelet lángoló tűzét, dicső fejedelmének emlékére: Erdély!

Emlékezzék a nemzet régiekről Kossuth, Rákóczi után a magyar szentháromság legelső tagjáról: Boeckay Istvánról!!

Megyaszi Mihály.

A lefejezett ember.

Rémes gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, febr. 8.

Rémregénybe illő vadállati gyilkosság tartja izgalomban az aradmegyei Kurtakér község lakosságát. Korcsmai verekezés után megölték egy embert, aki fej nélkül maradt az éjszakai küzdelem színterén.

Pribák Mikának hívják a gyilkosság áldozatát. Jómódu, vagyonos földmives volt, de a falu népe kerülte a társaságát, mert ahol csak megfordult, mindent veszekedést, civódást kezdett. Tegnapi este, úgy hat óra tájban betért Stern Géza kocsmájába. Nagy társaság volt akkor együtt s Pribák ahhoz az asztalhoz ült, ahol Anna Matyej, Ursz Szent, Ursz Juon és Pantye Rossu Pavel idogáltak. Pribák egy ideig velük mulatott, de kötelező természetű csakhamar kitört belőle és veszekedni kezdett a kompániával. Ezek megunták a szót, elmentek, ott hagyták egymagában Pribákot és elmentek Pantye Rossu Pavel lakására.

Kis ideig ülték azonban a szobát, mikor hallották, hogy valaki hatalmas csapással bezúta az ablakot. Kiszaladtak az udvarra, hol megrémülve látták, hogy Pribák Mika áll előttük, két méter hosszú dorongot tartva a kezében. A ház hátulso kerítésén mászott be az udvarra, hogy leszármoljon régi ellenségeivel.

Amint meglöbálta feje körül a dorongot, Pantye Rossu Pavel és Anna Matyej étnyaláboláltak és kicsavarták kezéből a dorongot. Elkeseredett viaskodás fejlődött ki ezután közöttük. Anna Matyej kirántotta

forgópisztolyát és három lövést intézett belőle, de egyik sem érte Pribákot. Majd fölkapott egy karót s azzal tört Pribákra, Pantye Rossu Pavel a másik doronggal, fia Pantye Petru pedig vasvillával verték. Irtozatos módon bántak el az éjszakai látogatóval; szétzúzták a fejét s mikor látták, hogy már nincsen benne élet, még akkor is ütötték. Midőn a hatóság emberei ráakadtak az áldozatra, a fejéből csak a nyak véres nyulványa maradt meg.

A községi előjáróság nyomban értesítette az esetről az aradi királyi ügyészséget, melynek részéről Szakolczay Lajos királyi ügyész tegnap kiszállt a községbe.

Az orvosok felboncolták a holttestet Szakolczay Lajos ügyész bevezette a nyomozást és többek között a meggyilkoltak özvegyét és kihallgatta, a ki azt állította, hogy a gyilkosság napján kétszáznegyven korona volt a férje zsebében, mert előtte való napon adott el egy tehenet meg egy sertést. A nyomozás azonban nem derítette ki, vajjon igazat mondott-e a sertett özvegye.

A terheltek valamennyien beismerték, hogy ők ölték meg Pribák Mikát, de azzal védekeztek, hogy Pribák támadott rájuk s így önvédelemből követték el tettüket. E védekezésnek alapot is nyújt az a körülmény, hogy előzőleg összeveszték a kocsmában s már hosszabb idő óta haragosai voltak egymásnak. A királyi ügyészség egyelőre szabadlábban hagyta a terhelteket, a kik ellen halált okozó súlyos testisértés történt te miatt nyújtja be a törvényszékhez vádiratát.

Beszélgetés

Boda levélhordóval.

— Express tudósítás. —

Budapest, február 8.

A József-kürti merénylet hőse, Boda István m. kir. levélhordó mostanában mindennapos vendég a rendőrkapitányság folyosóján. Izgatottan járják, köhög, lesütli a szemét és csöndes morgás hallatszik a szájából, mintha imádkozna.

Annak a vágásnak, a melyet szeptember 23-án kapott a nyakszirteire már nyoma sincs. Behegedt, eltűnt, legföljebb a nemrég még szép és deli alakján látszik még valami görnyedtség és fáradtság. Az arca megmaradt pirosnak, a szemé élénknek, a karja izmosnak.

Egy fővárosi hírlapírónak alkalma volt beszélgetni a gyógyulófélben levő postással.

— Köszönöm a szíves érdeklődésüket — mondta Boda — hála a teremő istennek, jól érzem magam. Kezdem már egészen beletörődni abba, hogy nem fogják meg a merényletemet s mikor az első híradást kaptam felőle, arra gondoltam, hogy megint csak ártatlan embert fogtak el. De ez az érzés csak egy pillanatra kísért. Mikor ideérkeztem a rendőrség épületébe, egyszerre nagy biztossággal szállta meg az agyamat. Ez a merénylet, az igazi, a komoly tettes, ez az! A szívem sugta és én elhittem neki. Ez lesz a merénylet!

— Milyen érzései voltak, a mikor először látta meg Csonstot?

— Erre igazán nem tudok feleletet adni. Akkor zúgás, fájós és tompa érzéketlenség vett erőt rajtam, hogy majd elájulok, mikor megláttam a fekete bajuszt, a villogó szemét, kábult lettem. Ez az a gonoszlevő kutya, ordítottam fel és ökölbe szorítottam a kezemet. Ez ütött le négy hónap előtt, érzem, látom, tudom. Ez volt a merénylet! A hátam mögött álló rendőrcsittított le, hogy ne kiabáljak, nehogy Csonst meghallja a dolgot.

— Mikor szándékozik szolgálatba állani?

— Magam sem tudom még. A karomban ugyan érzem már pozegni a biztatást, igaz erő, de a lábam gyöngye még s az idegim nagyon is félenke, összezereznek, ki-koznak a legkisebb izgalomra. Valójában pedig igen hálás és boldog vagyok mindenki iránt, a kinek az életem megmentését köszönhetem. A sir szélén álltam már s kétségbeesetten néztem a feleségemre, meg az apróporontyaimra. De segítettek rajtam, élek, ember, férfi vagyok újra. Látom a napot, az eget, a kenyeret, fel bírom emelni a porontyaimat, a kik szeretnek. — A levélhordó arca sugárzott az örömtől s a szájával, orrával egyképp serényen szívta magába, a hideg, éltető levegőt.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyesző centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyiltter soronként 40 fillér.

UJDONSÁGOK.

Barabás Béla, a finác és az exlex.

Tanulságos történet.

Kolozsvár, február 8.

A mult hét egyik napján, mikor az aradi gyorsvonat berobogott a budapesti keleti pályaudvarra, hamarosan nagy csődület támadt az előcsarnok szomszédságában. A fekete arcú honatyja: Barabás Béla dr. vált ki a tömegből, ő tűnt fel nagy természetével, beszédes szájával, mint-ha programbeszédet mondana Doboz község köllőközpén, egy nagy malomkőn állva. Ismerősök és ismeretlenek odasiettek a hangos beszédre: ugyan mi történetet a nagy zűrzavarban, ahol összekertül az alföldi magyar a felvidéki tót napzsmossal, ahol ezer és ezer ember megfordul a királytól kezdve lefelé széles ez országának a legutolsó szerencsétlen passzáig. Igaz, hogy ő felsége, magyarok föl-kent királyja legkritikábban....

Hát igen, Barabás Béla ott állt a nagy tömegben s úgy látszott, hogy rop-pant haragszik. Ilyennek csak az ország házában látja olykor az ember, mikor erőteljesen dörög a Habsburg-család ellen, mely családdal ő már régen haragot tart. Aki kíváncsi volt — őh, be kevesen vannak, akik nem azok — közel ment Barabáshoz és hallotta azt az éppen nem barátságos beszélgetést, mely a nagyváradi követ s egy finác között folyott. Barabás Béla ugyanis, Aradról jövet, magával hozott a táskájában a jófajta arad-hegyaljaiól hat üveggel. Teli volt mind-egyik finom, kellemes boritallal. A finác megállította történetünk hőst?

— Mi van a táskában?

Zsidó módjára, kérdéssel felelt Barabás:

— Mi köze hozzá?

— De bizony van közöm — mondja az egyenruhás állami közeg. Ide tessék adni, de mindjárt, hogy megvizsgáljuk, — szól a Szeged tájkáról Budapestre vetődött finác.

— Hallja, finác, hagyja el ezt a táskát. Bor van benne, megmondom még azt is, hogy hat üveggel. No, aztán Isten áldja.

— Nem úgy van a, kéröm, meg köll azt vámonyi....

— Vámonja a fenét! — Fakad ki mérgesen jó Barabás Béla.

A körülötte álló emberek csak hallgatták, hogy mivé fejlődik a dolog.

A finác nem akart engedni.

Arrafelé megy éppen Telegdy József biharmegyei követ, a Tisza-gárda hűséges tagja. Hamarjában elmondják neki, hogy mi történt. Barabás bort hozott s a tudatlan finác az exlex dacára is vámot akar vetni rája. Megijed a Tisza intimusa. Ez a szerencsétlen flótás micsooda kellemetlenséget szerez most az ő gazdájának! Barabás holnap napirend előtt fog beszélni, botrány, újabb botrány. Elmondja, hogy a törvény ellenére dolgoznak a közegek, nem respektálják a jogot, nyuz-zák a népet, stb. Szegény Telegdy József, mindezt hírtelen elgondolta élnék fantáziával s szeretne volna elsimítani a dolgot, de hát erre nem volt szüksége. Akadt egy finác-ellenőr, okos és tapintatos. A saját zsebéből kifizette a vámot (ceskely pár krajczár lehetett) s aztán odalépett Barabáshoz:

— Tessék kérem, itt a cédula. Rendben van már.

Általános elképedés. Mi történt itt? Kicsoda-micsoda ez a tisztelgőtudó finác? Barabás is bámult rajta. Kérdezi tőle:

— Hogy áll hát e a dolog?

— Ne tessék vele törődni. En kifizetem, csakhogy ne legyen baj. Mert kérem szépen, mi nem tehetünk másképp....

Barabás felírta a finác-ellenőr nevét s mielőtt távoznát, tudatta vele, hogy elmondja az „eset”-et a fináncminiszternek. Ugy is történt. Másnap a képviselőházban karafogta Barabás Lukács László pénzügyminiszter s törvön-hegyire elmesélte neki a pulyavandri történetet. A miniszter nevetett és mosolygott s végül elkérte a cédulát, melyre a finác-ellenőr neve volt írva.

— Tapintatos volt, az bizonyos. De mégis értésére fogom adni, — mondta a miniszter Barabásnak, — hogy neked van igazad....

Mert hát a dologban ez érdekelt legjobban Barabás Bélát, a ki most akadálytalanul szállíthatja a szép és nagy Budapestre Aradhegyalja pompás bortermését. A pestiek csak arra kíváncsiak, hogy mikor lesz belőle — kóstoló.

— Ev. ref. vallásos esték.) A kolozsvári ev. ref. hívek részére tegnap is több helyen rendeztek vallásos estéket. Az ev. ref. theologiai Kenessey Béla folytatta régebben megkezdett tanulságos felolvasását. A magyar-utcai ref. népiskolában J.

rsay József olvasott fel, a hideiwei ref. népiskolában Molnár Lőrinc, míg a monostori gazdasági intézet erdészeti lakásában Szabó Miklós. A felolvasásokat mindenütt nagy közönség hallgatta végig.

— (A „Dávid Ferenc Egyet” felolvasó ülése.) A kolozsvári unitáriusok „Dávid Ferenc Egyet” tegnap délután felolvasó ülést tartott az unitárius kollegium nagytermében. Az ülésen nagy és előkelő közönség vett részt. Elsőnek Pálfi Márton tanár ült a felolvasó asztalhoz. Az irodalmi divatról olvasott fel ötleletesen, nagy tetszés mellett. Utána Dr. Boross György következett. A tudós tanár ezúttal Miss Sellivanról, a siketnémák vak leány Heller Helén tanítónőjéről csevegött el tanulságos nem hétköznapi dolgokat. Ezután szavalt következett. Kántor Jolán szavalt a kedves csevegő hangjával Pap Domokos tanárjelöltnek ez alkalomra írt költeményét. A jól sikerült ünnepély a papnővendékek dalárának énekével ért véget.

— (Gyermekszíni előadás.) A kolozsvári magyar-ucjai rom. kath. fiú és leányiskolában tegnap délután jósikerrel gyermekszíni előadást rendezett az iskola tanítói háza. Három kis darab került színre és pedig Murai Károlynak „Két befőttes üveg” és „A kis libapásztor” című vígjátékai és egy vallásos játék: „A karácsonyest.” A szereplők kis iskolás fiúk és leánykák voltak; valamennyien bátran és ügyesen játszották el kis szerepeiket.

— (Arverési hirdetmény.) A kolozsvári posta és táviratigazgatóság kerülésbe tartozó posta és távirat hivataloknál feladott és az 1902. év folyamán a feladók ismeretlenség folytán kézbesíthetlenség miatt felterjesztett tért és cím nélküli küldemények a nevezett igazgatóságnál (posta palota maiom felőli 2-ik kapu) folyó hó 15-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladtnak.

— (Eleven sakkjátéka.) A marosvásárhelyi polgári leányiskola segélyezését szolgáló Bethlen Kata egyet leg Toldalagi Lászlóné szül. br. Zejk Elz. elnöke alatt e hó 13-án, az Erdély szálloda disztermében „Eleven sakk-estélyt” rendez.

— (Táncmulatság.) Az aranyosgyéresi olvasókör e hó 14-én saját pénztára javára, a vasuti vendéglőben táncmulatságot rendez.

— (Székelyek Bocskay-ünnepélye.) Kossuth esztendeje után Rákóczié, most meg a Bocskay István és az általa megvívott nagy szabadságharc háromszázadcs évfordulója következett el. Az ország ismét nagy ünnepségek színhelye lesz s már fölmerült a terv, egy hatalmas aranyú székely Bocskay-ünnep tartására nézve. — Az ünnepélyen, mely Kézdivásárhelyen a tavasszal tartatnék meg, országos hírnevű férfiak kértéknek föl szereplésre.

— (Szerecsétségek a bányában.) A „Compagnie des Mines de Transylvanie” cég által bérelt egeresi kőszénbánya argyasi telepén ismét szerencsétlenség történt. Miso Joon bányamunkás január 30-án bement rendes munkáját elvégezni egyik tárnába s ott ráomlott a bánya s meg is halt csak este vették észre, midőn az elmaradása miatt aggódó hozzátartozói keresésére indultak. Egy fél vak és süket apát és 5 kis-korú gyermeket fosztott meg ismét kenyérkeresőjéről a sors. A hangulat a bánya helyi bérletlenség ellen igen elkeseredett, mert a bányavezetőséget többször figyelmeztették, hogy a kellő módon támassza fel a kérdéses tárnát, mit azonban ez nem tett meg. Pedig ha hallgat a figyelmeztetésre, az a szerencsétlenség meg nem történik. Azonban fél év leforgása alatt ez már a negyedik szerencsétlenség, mely idő óta a fenti cég bérli a bányát, holott az azt megelőző 17 év óta egy sem fordult elő. Erősen gyengélkedik a bányavezetőség és kellő ellenőrzés, a hol ilyen esetek fordulhatnak elő és jó volna, ha az ügyesség is megfirtatna egy kicsit a dolgot, hogy kit terhel a felelősség. Csattanós ironiája a sorsnak, hogy a fenti bérlet cég a szerencsétlenül járt családjának 5, mond 5 koronát ajánlott fel kártérítést. Persze a hozzátartozókban volt annyi önérték, még az inség szélén is, hogy visszautasították ezt az ajánlatot.

— (Majmok a szabadban.) A Hunyadi téren levő állatseregletből tegnap a délelőtti órákban 2 fűrészes majom valahogyan kiszabadult. Mire észrevették, már vigan szaladtak a sáros aszfalton. Egy pár perc alatt 70-80 gyermek figyelemmel a gyorslábú állatokkal. Az egyik szerencsésen el is fogták s átadták az állatsereglet tulajdonosának, de a másik fűrészes volt a gyorslábú gyermekhadnál is s fűrészt mutatva szaladt végig a Deák-Ferenc utcán. Az üldözők az utca felső végéről is segítségért kaptak, mire a majom köztük közé került. De nem hozta zavarba ez egy cseppet sem. Egy csatornán gyorsan felmászott a Deák-Ferenc-utca 24 számú ház tetéjére. Innen aztán vigyorogva nézett le a tördőzökre. Egy darabig szép szóval, ígérettel, kifíval és cukorral, aztán ijesztgetésekkel akarták lecsalni. De a majom semmi szót alól sem volt hajlandó elhagyni biztos menedékét. Erre leírták hozták s ennek segítségével aztán lefűlétek a szökevényit, mire vége lett a vásárnapi délelőtti ingyen komédiának.

— (Dühöngő örl.) Egy szerencsétlen élő halottat kiállítottak a napokban Kolozsvárra az elmeegógyintészetbe — Márton János Istók dái lakos.

A nevezett öccsével való közös birtok — örökség — elköltöztetésért már hónapokkal ezelőtt lépett tett. A különben is alkoholista ember sehogyan sem tudta végéig várni az ügy lebonnyolításának, folyton abban a hitben élt, hogy őt öccse az örökségből teljesen kiforgatja. Ez a gondolat annyira rabjává ejtette a szerencsétlen embert, hogy megőrült.

A legutóbb tartott népies gazdasági előadás alkalmával az egyik előadó urat előadás közben felszólította, hogy legyen igazságot ügyében neki. Az előadó ur természetesen meg is ígérte, hogy előadása után rá fog térni ügyére is.

Márton János azonban nem várta be a végét az előadásnak, hanem elment. Eleinte az utcán lézengett, majd később pedig otthonába tért. Otthon aztán kiűzték rajta az örökség.

Öccse, mikor az előadás végeztével hazament, iszonyu ordítást hall bátyja lakásából. Oda siet, benyit és látja, hogy a dühöngő ember feleségét öldökl. Ki akarja szabaddítani az ördög kezéből a védtelen nőt, de ugyanakkor bátyja egy hasáb fával úgy fejbe vágta, hogy csak amugy patakzott a vér fejéből, szerencsére nem vésztette el eszméletét, az elvert asszonnyal együtt menekült a házból s a dühöngő embert bezárta, mivel tudták, hogy Mártonnak komolyabb baja van, mert már hetek óta nem él semminemű szesz italal s mégis oly különös volt a viselkedése. A dühöngő ember azonban csakhamar kiszabadult, de ezalatt a felholtra vert asszony s mások a tanítónál időző jegyzőtől kérték segítséget, ki aztán a község markosabb férfialal foghatta a dühöngő embert, ki még vagy 2 embert sértett meg igen súlyosan. Az észszakt megköltözve erős felügyelet mellett töltötte, természetesen éhen.

Másnap egy látszott mintha semmi baja sem volna. Azonban csak látszott, mert délután már fokozottabb mértékben érte el a dühöngés, de semmi bajt nem okozhatott — mert idejekorán ártalmatlaná tétett s mintán a járási orvos megvizsgálta, beszéltetett Kolozsvárra az elmeegógyintészetbe.

— (Leányok egy főszozabiró ellen.) A szentmártoni járás főszozabiraja, Varjas Endre ugyancsak nagyon kellemetlen helyzetbe jutott a napokban, a mikor a járáshoz tartozó Kölesd községben hivatalos vizsgálatot tartott. A község vagy harminc leánya megtámadta a főszozabirót, a kit aztán kövekkel és tojásokkal megdobáltak. Az eset részletei a következők: A kölesdi legények — tán nemcsak ők, — arról nevezetesen, hogy náluk nemesik meg mulatság veredések nélkül. Ezért aztán Varjas főszozabiró az idei farsang idejére a nyilvános táncmulatságokat betiltotta. Ez az intézkedés nagy lehangoltságot okozott a legények, mint a leányok között. El is határozták, hogy megkerleik a főszozabirót, de a legények nem mertek elmenni a keménykező főszozabiró elébe, elküldték tehát a leányokat, a kik vagy tízen meg is jelentek Szentmártonban és sirva kérték a főszozabirót, hogy engedje meg a táncot. A főszozabiró azonban sem a könyörgés, sem pedig a könyves szemek nem hatottak meg és megmaradt elhatározása mellett. A küldöttök lehangolva tért haza, de aztán elhatározták, hogy boszút állnak. A hét ele-

jén a kölesdi lányok megtudták valahogyan, hogy a főszozabiró a faluba jön. A táncolni vágyó leánysereg kosarakkal a karjukon csoportosult a község házára s környékére anélkül, hogy valaki sejtette volna, hogy a kosárakban kövek és tojások vannak. — Delféle járt az idő, a mikor Varjas elhagyta a község házát s a jegyzővel együtt a közeli vendéglőbe indult. Ekkor a leányok körülöfoglák és a meglepett főszozabiróra záporoként zúdították a tojást és a köveket, a mik elől aztán könnytelen volt futással menekülni a község házára. A csendőrség még az nap megkapta a rendeletet, hogy nyomozza ki, hogy kik vettek részt a merényletben. A nyomozás azonban eddig vajmi csekély eredménnyel járt, mert senki sem akar tanuskodni a leányok ellen.

— (Sikkasztás a bécsi egyetem.) A bécsi egyetem betegsegélyző egyesületében nagy sikkasztásnak jöttek most a nyomára. Az egyesületnek, a mely 1862. óta áll fenn és évente átlag 1500 tagja van, székhelye az egyetem épületében van. A napokban tartották meg éppen 42-ik fennállása évfordulóját, a mikor egyúttal az egyesület működéséről is beszámoltak. Az egyesületi titkár Schmuckbeck Ottó betérjesztette évi jelentését, a melyet az, elnökség már épen jóvá akart hagyni, a mikor nyomára jöttek a sikkasztásnak, amelyet eleinte olhibából eredendően tartottak. A pénztári napló egyes lapjainak végösszegeinél az átvételnél sokkal kevesebbet tettek ki, mint eredetileg voltak. Ez gyanusnak tűnt fel és rendkívüli közgyűlést hívtak össze az ügy megvizsgálására. A titkár ur azonban jónak látta ezen az ülésen meg nem jelenni és ezért betegét jelentett, úgy, hogy a vizsgálat akkor nem is lehetett megtartani. Par napra rá azonban Schmuckbeck mégis bement a hivatalába, a mikor is kérdőre fogták és jelenléteben hozzáfoglák az iratok megvizsgálásához. Rettenetes szabálytalanságoknak jöttek ekkor a nyomára. A kiadás-bevételi tételeknek csak egy kis része volt elkünyvelve, úgy, hogy aztán több lényeges differenciát vettek észre. Most már erőlyesen követelték a titkár urtól, hogy számoljon el az 1903. év szeptember 1-től egész a legutóbbi időig. A titkár ur látva, hogy így sarokba szorították, bevallotta, hogy őt év óta rendszeresen megdezsmálta az egyesület pénztárát és összesen 30,000 koronát fordított a saját céljára. Sőt még az idei beíratott díjakat is elsikkasztotta, a mely 12000 koronát tesz ki. Az egyesület 40,000 koronás takarékpénztár bejöttéből 33,000 koronát vett ki magának. Sikkasztását eddig hamis nyugtákkal tudta leplezni, a melyeket a hallgatóság nevében ő maga írt meg. Az egyesület feljelzésére tegnap a bécsi rendőrség letartóztatta a sikkasztót, aki ott már 10 év óta volt alkalmazva s tekintélyes fizetést húzott.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfőn, 1904. február 8-án:

Köszönyt köszönnel.

Vígjáték és 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, kedden, február 9-én.

A BAJUSZ.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Hétfő: Köszönyt köszönnel. (b. 124. sz.)

Kedd: A bajusz. (b. 125. sz.)

Szerda: Annuska. (b. 126. sz.)

Csütörtök: Troubadour. (b. szünet VII.)

Fr. Wasquezné m. v.

Péntek: Iphigenia Taurisban. (b. f. 127. sz.)

Táviratok

A japán háború.

Budapest, febr. 8.

Tokióból jelenik a Reiter ügynökségnek, hire jár, hogy Japán értesítette az orosz kormányt, hogy a diplomáciai érintkezést megszünteti, Kína északi részében és Korea felé a rendes hajóforgalmat beszünteti.

Pétervár, febr. 8.

Erivanból jelentik, hogy Schmerling kapitány az Etschniansini kertet főnöke ellen merényletet követek el. Főnök sértesen. Tettes elmenekült.

Pétervár, febr. 8.

Japán követ kormányá nevében az orosz kormányt megvizgálat adott át, melyben érte it, hogy a további tárgyalásokat beszünteti és a követségi személyzetet Pétervárról visszahívja.

A cár is visszahívta a követet Tokióból. Japán kormány ezen eljárása következményeire Japán felelős.

Felolós szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptalajdonos:

COMES FERENCZ.

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÖVJÜK, IGYUNK

K-IMPÉR

RÉPÁTI

BÁTHORI-FORRÁS

ÉGVÉNYES

GYÖGY-SAVANYÚVIZET

M. k. sz. Belsőügyi min. rendeleti

6291/VIII. 1890. szám.

Eladó erdő-birtok

260 hold ősbükk és fiatal

3056 2-8

Dés közelében!

Értekezhetni:

Dr. Gergely Albert ügyvédnél Kolozsvár.

Hántott cser és tölgyfa raktár!

A legjobb tűzifa téli fűtésre a

hasított bükkfa!

1 1/2-öl 2 m³ karók közt rakva

száraz hasított bükkfa házhoz

szállitva

10 korona 50 fillérért

kapható

Wertheimer Vilmosnál

Széchenyi-tér (a vashíd mellett).

Babos-palota.

Vágott száraz bükkfa 500 kg. vételnél házhoz szállítva 1 kor. 50 fill.

Nagyobb vételnél tetemesen olcsóbb!

2818 36-50

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg, a legnagyobb gondal, angolnyelvi és ráfias eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyoniilag szavatolt fajliszt, I-sörendő, miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas

csemege és borfajú szőlőtások a tapasztalatok során fajlisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak! — Minden nagyhangon hirdető, gyárilag fűlesztelt, reklamizott, előhajlított olíát messze felejtsünk! — Chasselas, muskotály és más legkiválóbb csemegefajtából összeválogatott

I-sörendő lugas-gyűjtemény ára:

(melyeknek megeredéseért és jószágért felelősség vállalatik)

1. Kis összeállítás 15 drb. 5 kor.

2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a) Borfajok:

Amerikai ripária portális alanyon ottott gyökerez, fas és zöld olíaványok ára tavaszi szállításra:

Ezer drb. 200 k.

Száz drb. 22 k.

Tíz drb. 2 k. 50f.

b) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendő:

Ezer drb. 220-240 k.

Száz drb. 25-30 k.

Tíz drb. 3-5 k.

Hazai szőlőfajok! Filloxeramentes!

3002 20-*

Szőlőkirály. (Delaware.)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directermő, melynek 25-26°/o-os cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni másfához és a maderához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbéli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen perenosporának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bori s méltán nevezhetjük a **borok királyának. A jövő szőlőszet kincse.** Mindent megterem, úgy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós) szivós zöldhajtása 1-20 hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinel fogva megérdemli hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaink fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken mint **szőlő-lugas tenyésztessék!**

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabor 2 korona. (Delaware!)

Ripária portális telepek! * Nagymennyiségű ripária eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palaezokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutányosabban beszerezhető s kívánatra választékos ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvételt mellett mintabort küld:

Az érmelléki Szőlőszeti és Borászati Szakközlöny

mint Országos Hirdetési Kalauz

SZÉKELYHID (BIHARMEGYE).

Feltes

könyvnyomdai munkákat legolcsóbb áron készít GOMBOS FERENC nyomdája.

Lebovits Izidor

Kolozsvár

Wesselényi M. utca 20.

Ajánlja ujonnan berendezett és a legnagyobb kiválalmaknak megfelelő

fér fi-ővátáru

üzletét.

Legnagyobb választék:

Kalap,

Jng, 2862 3/50

Nyakkendő,

Kesztyű,

Ésőernyő

és minden e szakmába vágó cikkekben.

Szabott árak!

Pontos kiszámítás!

Maculatur

papír

egész ivben csomagolásra igen alkalmas

kilonként 20 fillér, métermázsa vételnél

15 korona. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

A városi és vidéki Nagyközönség szives figyelmébe.

Bronztárgyak, Dohányzó és írókészletek, Képkerekek, Nippek és Disztárgyak.

Valódi angol és francia Illatszerek, Kölnivizek, Toilett és gyógy-szappanok. Fog, Köröm, Haj és Ruhakefék.

Schuster Emil

Kolozsvár, Mátyás király-tér. (Gróf Aradéy-palota.)

Telefon: 133.

Leghíresebb gyártmányu serfés és golyós Vadászfegyverek Revolverek. Töltény-hüvelyek és Revolver-töltények.

Vadászczipók és Csizmak, Halinák, Gummi Vadász csizmak és Czipók, Amerikai Sár-czipók urak, nők és gyermekek részére.

Valódi daniái iramszarvas Borkabátok szörme vagy flanell béléssel.

Börnadragók, Mellények és Sapkák. - Vizhatlan Loden Felöltők, Kabátok és Sapkák, Kötött, szőr, Glace, szarvasbőr és valódi Angol Keztyűk. Teljesen veszélytelen villamos zseb és olvasó lámpák, külön telemek.

Valamint több itt fel nem sorolható cikkek állandó nagy választékban.

2813 188-360

Játékszerek.